

Innst. 431 L

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Prop. 117 L (2010–2011)

Innstilling fra finanskomiteen om endringer i merverdiavgiftsloven mv. (ny og enkel registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere som leverer elektroniske tjenester fra utlandet)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Overordnet om forslaget

Ved endringslov 10. desember 2010 nr. 71 har Stortinget vedtatt at det med virkning fra 1. juli 2011 skal beregnes merverdiavgift med den alminnelige satsen på 25 pst. når privatpersoner hjemmehørende i Norge kjøper elektroniske tjenester fra utlandet. Den vedtatte lovendringen nødvendiggjør enkelte endringer og tilpasninger i merverdiavgiftsregelverket.

Finansdepartementet foreslår i proposisjonen lovendringer som skal legge til rette for en ny og enkel registrerings- og rapporteringsordning (forenklet registreringsordning) for tilbydere i utlandet som leverer elektroniske tjenester til privatpersoner og andre mottakere hjemmehørende i Norge enn næringsdrivende og offentlig virksomhet (heretter omtalt som privatpersoner eller B2C). Nedenfor gis en kort oversikt over endringer som foreslås.

Presisering av merverdiavgiftsplikt ved innførsel av elektroniske tjenester

Departementet foreslår at merverdiavgiftsloven § 3-30 fjerde ledd første punktum skal presisere at avgiftsplikt ved innførsel er betinget av at tilsvarende tjeneste er avgiftspliktig ved innenlands omsetning. Det vises til avsnitt 5.2.

Betegnelsen elektroniske tjenester

Departementet vil ikke foreslå noen definisjon av betegnelsen elektroniske tjenester utover definisjonen i merverdiavgiftsloven § 1-3 første ledd bokstav j). Det vil nærmest være umulig å lage en fullstendig liste over hvilke tjenester som (ikke) skal anses som elektroniske tjenester, særlig fordi markedet for slike tjenester er under stadig utvikling. En slik definisjon i merverdiavgiftsforskriften vil dessuten ikke tilføre mye utover det som følger av lovens definisjon og den veiledning som ligger i EUs merverdiavgiftsdirektiv (2006/112/EU) og EUs merverdiavgiftsforordning (Rådsforordning nr. 282/2011 av 15. mars 2011).

Departementet tar i stedet sikte på å gi en fortolkningsuttalelse før lovens ikrafttredelse, der man blant annet gir flere eksempler på hva som (ikke) skal anses som elektroniske tjenester. Det vises til avsnitt 5.3 i proposisjonen.

Betegnelse av avgiftssubjekt og tilbyder

Departementet følger opp forslaget om at det skal etableres et eget register for tilbydere av elektroniske tjenester i utlandet som leverer til privatpersoner i Norge. Etableringen av et eget register vil bety at tilbydere som velger å benytte seg av ordningen, ikke skal inn i Merverdiavgiftsregisteret, og vil dermed ikke defineres som avgiftssubjekt.

Departementet foreslår å klargjøre at dersom en tilbyder av elektroniske tjenester leverer tjenestene ved bruk av formidler, er det formidleren som skal anses som tilbyder. Dette vil i utgangspunktet også gjelde norske formidlere, men her vil både selger og formidler kunne ha plikt til å beregne merverdiavgift av tjenestene. Det vises til avsnitt 5.4 i proposisjonen.

Ansvar for beregning og betaling

Departementet foreslår at det er tilbyderen av de elektroniske tjenestene som skal være ansvarlig for beregning og betaling av merverdiavgift. Det vises til avsnitt 5.5 i proposisjonen.

Registreringsplikt

Departementet foreslår at tilbydere i utlandet som leverer elektroniske tjenester til privatpersoner i Norge som utgangspunkt skal registreres i Merverdiavgiftsregisteret og at den generelle beløpsgrensen på 50 000 kroner skal gjelde. Det vises til avsnitt 5.6 i proposisjonen.

Departementet foreslår videre at slike tilbydere på visse vilkår kan velge å benytte forenklet registreringsordning. Om den nærmere utformingen av en slik ny og enkel registreringsordning vises det til avsnitt 5.7 følgende i proposisjonen.

Ny og enkel registreringsordning (forenklet registreringsordning)

Departementet foreslår at tilbydere som ikke har forretningssted eller hjemsted i merverdiavgiftsområdet, og som bare skal beregne og betale merverdiavgift på elektroniske tjenester til andre mottakere enn næringsdrivende og offentlig virksomhet hjemmehørende i merverdiavgiftsområdet (B2C), kan velge forenklet registreringsordning. Det vises til avsnitt 5.7 i proposisjonen.

Departementet foreslår at det etableres et nytt register for utenlandske tilbydere som leverer elektroniske tjenester til norske privatpersoner. Tilbyderne behøver derfor ikke sørge for registrering i Enhetsregisteret som følge av forslaget. Et eget register vil redusere antall kontaktpunkter for de utenlandske tilbyderne ved at de kun må forholde seg til ett skattekontor.

Videre legger departementet opp til at all kommunikasjon mellom tilbyderne og avgiftsmyndighetene hovedsakelig skal skje elektronisk. Gjennom en egen webløsning vil tilbyderne enkelt kunne skaffe seg informasjon om de aktuelle reglene og søke registrering. Nærmere omtale om forslag om forenklete registreringsprosedyrer er gitt i avsnitt 5.8 i proposisjonen.

Tilbydere som har valgt forenklet registreringsordning, skal levere en egen forenklet omsetningsoppgave. Det vises til avsnitt 5.9 i proposisjonen.

Departementet foreslår at tilbyderne kun skal kunne betale avgiftskravet ved overføring til innkreivingsmyndighetenes konto. Videre foreslår departementet at skattebetalingslovens regler om renteplikt skal gjelde fullt ut for tilbydere i forenklet registreringsordning. Det vises til avsnitt 5.10 i proposisjonen.

Departementet foreslår at tilbydere i forenklet registreringsordning ikke skal ha bokføringsplikt på grunnlag av at de leverer omsetningsoppgave. De skal heller ikke ha plikt til å utstede salgsdokument. Tilbydere i forenklet registreringsordning skal – som i EUs merverdiavgiftsdirektiv – ha plikt til å utarbeide en oversikt over transaksjoner som er omfattet av merverdiavgiftsloven, og som skal utleveres på skattekontorets anmodning. Det nærmere innholdet i transaksjonsoversikten fastsettes i forskrift. Departementet foreslår videre at de fleste av merverdiavgiftslovens generelle kontrollbestemmelser skal gjelde for tilbydere i forenklet registreringsordning, både bestemmelser om tilbyderens egen opplysningsplikt og tredjemenns opplysningsplikt. Det vises til avsnitt 5.11 i proposisjonen.

At tilbydere i forenklet registreringsordning ikke vil defineres som avgiftssubjekt, gjør at de ikke vil oppfylle vilkårene for fradragsrett. Departementet foreslår imidlertid at det også skal framgå uttrykkelig av merverdiavgiftsloven at tilbydere som benytter seg av forenklet registreringsordning ikke skal kunne trekke fra inngående merverdiavgift direkte, men at de kan søke om refusjon etter reglene som i dag gjelder for utenlandske næringsdrivende. Det vises til avsnitt 5.12 i proposisjonen.

Departementet foreslår at en tilbyder skal slettes fra forenklet registreringsordning i tre ulike situasjoner:

- dersom virksomheten er opphørt.
- dersom tilbyderen ikke lenger oppfyller vilkårene for å benytte forenklet registreringsordning.
- dersom tilbyderen gjentatte ganger har misligholdt reglene i merverdiavgiftsloven.

Det foreslås videre at en tilbyder som er slettet for å ha misligholdt reglene i merverdiavgiftsloven på visse vilkår skal kunne registreres på nytt senere.

Videre foreslår departementet at en tilbyder i forenklet registreringsordning skal forbli registrert i minst to hele kalenderår, dersom han kommer under beløpsgrensen. Sletting er nærmere omtalt i avsnitt 5.13 i proposisjonen.

Departementet foreslår at merverdiavgiftslovens generelle saksbehandlingsregler skal gjelde for tilbydere i forenklet registreringsordning. Det innebærer også at forvaltningslovens regler vil gjelde utfyllende. Det vises til avsnitt 5.14 i proposisjonen.

Departementet foreslår at merverdiavgiftslovens generelle regler om skjønnsfastsettelse, endringsvedtak og sanksjoner skal gjelde for tilbydere i forenklet registreringsordning. Også merverdiavgiftslovens straffebestemmelser skal gjelde. Det vises til avsnitt 5.15 og kapittel 6 i proposisjonen.

Endringene foreslås iverksatt med virkning fra 1. juli 2011.

1.2 Endringer fra høringsnotatet

Forslagene i proposisjonen er i hovedsak i overensstemmelse med forslagene som ble foreslått i høringsnotatet, men med noen justeringer. De viktigste endringene mellom forslagene i høringsnotatet og i denne proposisjonen er:

Betegnelsen tilbyder

Departementet foreslår å klargjøre at dersom en tilbyder av elektroniske tjenester leverer tjenestene ved bruk av formidler, er det formidleren som skal anses som tilbyder. Departementet foreslår at dette skal gjelde både formidlere med og uten forretningssted eller hjemsted i merverdiavgiftsområdet. Det vises til avsnitt 5.4 i proposisjonen.

Registreringsplikt

Etter de alminnelige reglene i merverdiavgiftsloven § 2-1 første ledd inntreerplikten til å registrere seg i Merverdiavgiftsregisteret først når omsetning mv. overstiger 50 000 kroner i løpet av en periode på tolv måneder.

Departementet uttrykte i høringsnotatet tvil om det bør være en tilsvarende beløpsgrense for registrering etter forenklet registreringsordning. For å unngå at tilbydere i utlandet som i svært liten grad leverer elektroniske tjenester til privatpersoner i Norge skal være registreringspliktig, kan det være hensiktsmessig med en beløpsgrense på 50 000 kroner. På den andre siden kan det være en mer praktikabel regel både for tilbydere og for avgiftsmyndighetene at merverdiavgift skal beregnes fra første leveranse.

Når forenklet registreringsordning skal være frivillig og alternativ til registrering i Merverdiavgiftsregisteret, vil det etter departementets oppfatning vanskelig la seg gjøre å kreve registrering fra første leveranse. Samtidig vil en lavere beløpsgrense være tyngende for tilbydere med meget lave salg til Norge. Departementet vil derfor ikke foreslå en registreringsplikt før samlede leveranser har oversteget den generelle beløpsgrensen.

For å imøtekomme tilbydere som ønsker å sørge for registrering når leveranser til norske mottakere starter opp, foreslår departementet at tilbydere som oppfyller vilkårene for øvrig, kan tillates registrert i forenklet registreringsordning før beløpsgrensen er oversteget.

1.3 Oversikt over proposisjonen

I kapittel 2 i proposisjonen gis en redegjørelse av bakgrunnen for lovforslaget og den gjennomførte høringen.

I kapittel 3 i proposisjonen gis en beskrivelse av merverdiavgiftsregelverket med særlig vekt på internasjonal tjenestehandel.

I kapittel 4 i proposisjonen gis en omtale av merverdiavgiftsregelverket i EU med hovedvekt på regler om beskatningssted og forenklet registrering og rapportering for elektroniske tjenester. I tillegg gis det en beskrivelse av hvordan den forenklete registrerings- og rapporteringsordningen er gjennomført i svensk rett.

Kapittel 5 i proposisjonen inneholder departementets vurderinger og forslag til lovendringer.

I kapittel 6 i proposisjonen gis en kort omtale av innføring av krav på tilbydere i utlandet.

I kapittel 7 i proposisjonen behandles økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene.

Kapittel 8 i proposisjonen inneholder merkningene til de enkelte bestemmelsene i lovforslaget.

1.4 Bakgrunnen for lovforslaget

Statsbudsjettet for 2011 – endringslov 10. desember 2010 nr. 71

Den materielle merverdiavgiftsplikten ved privatpersoners innførsel av elektroniske tjenester ble vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2011, se lov 10. desember 2010 nr. 71. Avgiftsplikten skal tre i kraft med virkning fra 1. juli 2011. Det vises til avsnitt 4.4.3.1 i Innst. 3 S (2010–2011) Innstilling fra finanskomiteen om skatte-, avgifts- og tollvedtak, rammeoverføringer mv. til kommunesektoren, tilfeldige utgifter og inntekter og statsbudsjettets kapitler om utbytte mv. for 2011 med kildedokumenter Prop. 1 LS (2010–2011) og Prop. 1 S (2010–2011) og Prop. 1 S Tillegg 4 (2010–2011), samt kapittel 11 i Innst. 4 L (2010–2011) Innstilling fra finanskomiteen om skatter og avgifter 2011 med kildedokument Prop. 1 LS (2010–2011). Det vises også til kapittel 17 i Prop. 1 LS (2010–2011) Skatter og avgifter 2011.

I sistnevnte proposisjon ble det som begrunnelse for lovforslaget blant annet vist til avsnitt 17.4.1 i proposisjonen.

Som det framgår av Prop. 1 LS (2010–2011) Skatter og avgifter 2011, var det etter departementets vurderinger behov for å få på plass merverdiavgiftsplikten så raskt som mulig. Lovforslag ble derfor fremmet uten forutgående høring. Det ble videre lagt opp til at lovsaken skulle behandles av Stortinget i to omganger ved at forslaget om den materielle avgiftsplikten ble behandlet av Stortinget som ledd i statsbudsjettet for 2011, mens departementet skulle fremme forslag om andre nødvendige lovendringer på et senere tidspunkt, men slik at Stortinget kan vedta disse endringene før 1. juli 2011. Samtidig ble det varslet at departementet vil gjennomføre høring.

Stortinget, ved finanskomiteens flertall, sluttet seg til forslaget i Prop. 1 LS (2010–2011) Skatter og avgifter 2011, og forslagene som nå legges fram er

som nevnt annen hoveddel av lovarbeidet med å få på plass en avgiftsplikt ved privatpersoners kjøp av elektroniske tjenester fra utlandet. Departementet fremmer forslag om en ny og enkel registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere i utlandet av elektroniske tjenester til privatpersoner hjemmehørende i Norge. Etablering av en slik ordning ble forutsatt i proposisjonen og lå derfor også til grunn som en sentral premiss ved Stortingets behandling av saken.

Finansdepartementets høringsnotat 24. februar 2011

Finansdepartementet sendte forslag til endringer i merverdiavgiftsloven mv. på høring 24. februar 2011. Høringsnotatet presenterte annen hoveddel i arbeidet med å innføre merverdiavgiftsplikt når privatpersoner hjemmehørende i Norge kjøper elektroniske tjenester fra utlandet.

Det ble vist til at Stortinget ved vedtakelsen av avgiftsplikten forutsatte at tilbyderne skal ha ansvaret for å beregne avgiften. Næringsdrivende eller offentlig virksomhet som kjøper elektroniske tjenester fra utlandet, vil selv være ansvarlige for å beregne merverdiavgift etter reglene om omvendt avgiftsplikt. Denne mekanismen ble imidlertid ansett lite egnet for privatpersoner og andre ikke-næringsdrivende mottakere. I høringsnotatet ble det derfor foreslått at merverdiavgiften skal kreves opp på samme måte som ved alminnelig innenlands omsetning. Leverandøren ble foreslått å være ansvarlig for å innberette og innbetale merverdiavgiften til staten. Det vil si at leverandøren fakturerer/oppkrever vederlaget for tjenesten med tillegg av merverdiavgift.

Det var også en viktig forutsetning ved Stortingets vedtakelse av avgiftsplikten at tilbydere i utlandet skal få tilbud om en ny og enkel registrerings- og rapporteringsordning. Denne forutsetningen ble fulgt opp i høringsnotatet og Finansdepartementet foreslo en egen forenklet registreringsordning for disse tilbyderne.

Departementet foreslo i høringsnotatet at tilbydere i forenklet registreringsordning skal være underlagt de fleste av merverdiavgiftslovens generelle forvaltningsregler. Det innebærer blant annet at tilbyderne vil ha en generell opplysningsplikt om forhold av betydning for avgiftskontrollen, og at avgiftsmyndighetene kan innhente informasjon om tilbyderne fra tredjeparter. Det innebærer også at avgiftsmyndighetene kan fastsette merverdiavgift ved skjønn, og for øvrig ilagge sanksjoner som tilleggsavgift og straff, dersom tilbyderne gir uriktige eller ufullstendige opplysninger eller ikke sender inn omsetningsoppgave.

Foruten å kunne bli ilagt merverdiavgiftslovens generelle sanksjoner, ble det foreslått at tilbyderne kunne slettes fra ordningen dersom merverdiavgifts-

lovens regler gjentatte ganger er brutt. Tilbydere som er slettet og som fortsatt har avgiftspliktig aktivitet, vil ha plikt til å registrere seg i Merverdiavgiftsregisteret ved representant. Tilbydere som er slettet kan imidlertid registreres på ny på nærmere angitte vilkår.

Forslaget om den forenklede registreringsordningen lagt fram i høringsnotatet har store likheter med de reglene medlemslandene i EU har hatt siden 2003, og det ble fremhevet som en fordel at flere tilbydere som berøres av forslaget allerede vil være kjent med innholdet.

Høringsfristen ble satt til 24. mars 2011. Høringsfristens lengde var begrunnet i at Stortingets vedtak er basert på at merverdiavgiftsplikten skal tre i kraft 1. juli 2011. Departementet viste til at saken gjelder gjennomføringen av merverdiavgiftsplikten som ble omfattende diskutert i forbindelse med statsbudsjettet for 2011. Det ble da også varslet høring, samtidig som den forenklede registreringsordningen i EU og departementets arbeidsskisse ble presentert i proposisjonen til Stortinget i oktober 2010.

Høringsnotatet ble sendt til i alt 196 høringsinstanser. Av disse mottok departementet svar fra 42 instanser, hvorav 17 hadde konkrete innspill til høringsnotatet.

Høringsnotatet inneholder i hovedsak de samme endringsforslag som fremmes i denne proposisjonen, med enkelte avvik. Det vises til avsnitt 1.2 i proposisjonen hvor det er redegjort for de viktigste avvikene mellom forslagene i denne proposisjonen og forslagene i høringsnotatet.

Høringsinstansenes generelle synspunkter

Flere av høringsinstansene stiller seg positive til regelendringer som sikrer avgiftsmessig likebehandling mellom innenlands omsetning og innførsel av elektroniske tjenester. Flere av instansene slutter seg videre til at den norske forenklede registreringsordningen blir utformet med utgangspunkt i den forenklede registrerings- og rapporteringsordningen i EUs merverdiavgiftsregelverk. Det vises blant annet til uttalelsene fra Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Telenor ASA.

Høringsinstansene tar opp flere spørsmål og konsekvenser ved forslagene som er fremmet i høringsnotatet. Flere av instansene er særlig opptatt av spørsmål knyttet til håndhevelse og kontroll av en slik forenklet registreringsordning. Disse innspillene blir omtalt i tilknytning til behandlingen av de aktuelle spørsmålene i de etterfølgende kapitlene.

Enkelte av høringsinstansene mener at forslagene i høringsnotatet burde vært bedre utredet. Blant annet anfører Telio Telecom AS at forslagene er mangelfulle og at de nye reglene hasteinnføres på feilaktige premisser. Telio Telecom AS konkluderer med at

ikrafttredelsen må utsettes til man har etablert tilstrekkelige kontrollmekanismer for å sikre at reglene blir overholdt. IKT-Norge uttaler at man bør vente med implementeringen av et slikt regelverk i påvente av et bedre erfaringsgrunnlag fra EU og våre naboland.

I høringsrunden har det også kommet reaksjoner på den korte høringsfristen. Både Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS og Telio Telecom AS hevder at høringen er gjennomført i strid med Utredningsinstruksen.

Noen av høringsinstansene har i sine uttalelser tatt opp enkelte andre spørsmål som ikke er direkte knyttet opp til forslagene i høringsnotatet. Det vises til omtalen i avsnitt 5.1 i proposisjonen.

Gjeldende rett

Gjeldende rett med hovedtrekkene i merverdiavgiftssystemet, generelt om merverdiavgiftsplikten, registrering i Merverdiavgiftsregisteret, nærmere om fradragsrett og refusjon av merverdiavgift, ansvaret for beregning og betaling av merverdiavgift, saksbehandling, kontroll-, sanksjons- og innkreivingsregler og merverdiavgift og internasjonal tjenestehandling er nærmere omtalt i proposisjonens kapittel 3.

Merverdiavgiftsregelverket i EU

Hovedtrekkene i merverdiavgiftssystemet i EU, regler om leveringssted for tjenester, levering av elektroniske tjenester til privatpersoner, betaling og identifikasjon, kontroll- og sanksjonsregler og hvordan den forenklede registrerings- og rapporteringsordningen er gjennomført i svensk rett er nærmere omtalt i proposisjonens kapittel 4.

1.5 Nærmere om bakgrunnen og lovforslaget

Det vises til proposisjonen for nærmere omtale av gjeldende rett, merverdiavgiftsregelverket i EU, innfordring av krav på tilbydere i utlandet, økonomiske og administrative konsekvenser og departementets vurderinger og forslag.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Thomas Breen, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, lederen Torgeir Micaelsen, Dag Ole Teigen og Laila Thorsen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Leirstein, Jørund Rytman, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, fra Sen-

terpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden, viser innledningsvis til behandlingen av avgiftsplikt på elektroniske tjenester som leveres fra utlandet til privatpersoner i Norge i punkt 4.4.3.1 i Innst. 3 S (2010-2011) og merverdiavgift og elektroniske tjenester i kapittel 11 i Innst. 4 L (2010-2011).

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Venstre, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det fra 1. juli 2011 innføres moms på elektroniske tjenester fra utlandet som følge av Stortingets vedtak om statsbudsjettet 2011. Vedtaket innebærer ikke avgiftslegging av en ny type tjenester, men at det skal betales merverdiavgift ved kjøp av slike tjenester uavhengig av om tilbyderen er etablert utenfor eller innenfor det norske merverdiavgiftsområdet. Flertallet viser til at dette vil sikre like konkurransebetingelser for norske og utenlandske tilbydere av elektroniske tjenester.

Flertallet støtter forslaget om en ny og enkel registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere som leverer elektroniske tjenester fra utlandet, og at ordningen skal være på plass når avgiftsplikten trer i kraft. Flertallet viser til at endringene samlet sett vil fjerne en skjevhet i momssystemet samtidig som det gis et regelverk som er enkelt å etterleve.

Flertallet viser til at forenklet registreringsordning bl.a. innebærer:

- et frivillig alternativ til registrering i Merverdiavgiftsregisteret
- at kommunikasjon mellom tilbyderne og avgiftsmyndighetene hovedsakelig skal skje elektronisk via Altinn, og at tilbyderne på en egen nettside vil kunne få informasjon om de aktuelle reglene og lenker til Altinn
- at tilbydere kan kommunisere elektronisk med ett skattekontor, og møte forenklede registreringsprosedyrer, forenklet rapportering og forenklede dokumentasjonskrav
- ordinær registreringsgrense på 50 000 kroner

Flertallet viser til at forslaget har store likheter med de reglene medlemslandene i EU har hatt siden 2003, og at flere tilbydere som berøres av forslaget, derfor allerede vil være kjent med innholdet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Innst. 3 S (2010–2011) der disse medlemmer gikk imot å innføre merverdiavgift på elektroniske tjenester fra utlandet. Disse medlemmer frykter at en slik regelendring kan medføre at norske kunder utestenges fra en rekke leverandører i utlandet fordi disse ikke ønsker å

registrere seg i det norske merverdiavgiftssystemet. Dersom de ikke gjør det, men likevel selger til norske kunder, vil en rekke tidligere lovlige vare- og tjenestekjøp nå være avgiftsunndragelse. Disse medlemmer har for øvrig liten tro på at norske myndigheter vil makte å følge opp alle disse tilfellene.

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag i innstillingen til Prop. 120 S (2010–2011) i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2011.

Disse medlemmer går imot regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre mener at regjeringens forslag til å innføre avgiftsplikt på elektroniske tjenester som leveres fra utlandet til privatpersoner i Norge, gjeldende fra 1. juli 2011, fortsatt framstår som svært lite gjennomtenkt og er preget av symbolpolitikk snarere enn politisk realisme. Dette medlem vil påstå at den motstand Venstre og andre partier framførte da Stortinget vedtok å innføre avgiftsplikt på elektroniske tjenester i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2011, står seg minst like godt i dag.

Det framstår for dette medlem fortsatt som svært uklart hvordan dette skal implementeres, følges opp og etterprøves. Alle relevante innvendinger og spørsmål som har kommet i løpet av høringsrunden om forslaget til endring i merverdiavgiftsloven avfeies enten med at det ikke nødvendigvis omfattes av lovforslaget, at det må utredes nærmere og/eller at departementet skal komme tilbake til spørsmålet i forskrifts form.

Høringen bærer også preg av at lovendringene har skjedd under sterkt tidspress, og flere høringsinstanser peker nettopp på at det har vært en svært kort høringsfrist og at høringen er gjennomført i strid med Utredningsinstruksen, all den tid fristen kun var fire uker, mens Utredningsinstruksen sier minimum seks ukers høringsfrist. Dette kommer i tillegg til at forslaget om å innføre avgiftsplikt ikke var sendt på høring i forkant av vedtaket som ble fattet i forbindelse med statsbudsjettbehandlingen for 2011.

Dette medlem viser til at flertallet påpeker at EU har hatt tilsvarende regler siden 2003. Dette er en sannhet med store modifikasjoner. Det er rett at det finnes et sett med anbefalte regler internt i EU, men i realiteten har EU først planer om å innføre en tilsvarende ordning fra 2015, men at det også her gjenstår en rekke ubesvarte spørsmål.

Dette medlem mener også at det ikke er noe logikk i at det er en beløpsgrense på 200 kroner for tollfri import som skal gjelde for alt annet enn elektroniske tjenester.

Dette medlem frykter at konsekvensene av regjeringens forslag utelukkende innebærer økt byråkrati og skjemabelastning for enkelte grupper av

selvstendig næringsdrivende og småbedrifter (typisk innenfor grafisk design, kulturtjenester etc.) og et dårligere varetilbud til den vanlige borger fordi mange utenlandske tilbydere ikke finner bryet verd å registrere seg i registreringsordningen som det legges opp til.

Dette medlem viser til bevilgningsforslag i kap. 19 i Innst. 420 S (2010–2011) om revidert nasjonalbudsjett for 2011 mv. og forslag til lovendringer i Innst. 430 L (2010–2011).

Dette medlem går på denne bakgrunn mot regjeringens forslag.

3. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i merverdiavgiftsloven mv.
(ny og enkel registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere som leverer elektroniske tjenester fra utlandet)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

§ 2-1 tredje ledd skal lyde:

(3) *Tilbyder som leverer elektroniske tjenester, herunder elektroniske kommunikasjonstjenester, omfattet av § 3-30 fjerde og femte ledd, skal registreres. Når leveransene skjer ved bruk av formidler, anses formidler som tilbyder. Beløpsgrensen i første ledd gjelder.*

§ 3-1 tredje ledd skal lyde:

(3) *Omsetning av elektroniske tjenester som skjer ved bruk av formidler, anses både som selgers og formidlers omsetning.*

Nåværende § 3-1 tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 10-1 annet ledd skal lyde:

(2) *Næringsdrivende i utlandet som er registrert etter forenklet registreringsordning etter §§ 14-4 til 14-7, har rett til refusjon av inngående merverdiavgift dersom*

- a) *merverdiavgiften gjelder anskaffelse av varer eller tjenester i merverdiavgiftsområdet eller innførsel av varer til merverdiavgiftsområdet, og varene eller tjenestene er til bruk i virksomheten, og*
- b) *merverdiavgiften hadde vært fradragsberettiget dersom virksomheten var registrert avgiftssubjekt i merverdiavgiftsområdet.*

Nåværende § 10-1 annet og tredje ledd blir tredje og nytt fjerde ledd.

§ 11-3 annet ledd skal lyde:

(2) Ved kjøp av *elektroniske tjenester, herunder elektroniske kommunikasjonstjenester*, omfattet av § 3-30 fjerde og femte ledd, skal tilbyder som er nevnt i § 2-1 tredje ledd beregne og betale merverdiavgift.

§ 13-2 femte ledd skal lyde:

(5) Taushetsplikten omfatter ikke opplysninger om at en næringsdrivende er eller ikke er registrert i Merverdiavgiftsregisteret *eller etter forenklet registreringsordning*.

Kapittel 14 overskriften skal lyde:

Kapittel 14. *Registrering i Merverdiavgiftsregisteret mv. og forenklet registreringsordning*

I kapittel 14 skal ny deloverskrift foran § 14-1 lyde:
I Registrering i Merverdiavgiftsregisteret

I kapittel 14 skal ny deloverskrift foran § 14-4 lyde:
II Forenklet registrerings- og rapporteringsordning for tilbydere av elektroniske tjenester utenfor merverdiavgiftsområdet (forenklet registreringsordning)

Ny § 14-4 skal lyde:

§ 14-4 *Hvem ordningen gjelder for*

(1) Avgiftssubjekt som ikke har forretningssted eller hjemsted i merverdiavgiftsområdet og bare skal beregne og betale merverdiavgift på elektroniske tjenester, herunder elektroniske kommunikasjonstjenester, omfattet av § 3-30 fjerde og femte ledd, kan velge forenklet registreringsordning.

(2) Tilbyder som nevnt i første ledd kan tillates registrert etter forenklet registreringsordning før samlede leveranser har oversteget beløpsgrensen etter § 2-1 tredje ledd.

(3) Tilbyder som er registrert etter første ledd, skal ikke samtidig registreres i Merverdiavgiftsregisteret.

Ny § 14-5 skal lyde:

§ 14-5 *Registrering*

(1) Tilbyder som ønsker forenklet registreringsordning, skal sende melding til skattekontoret. Tilbyderen skal melde fra til skattekontoret om endringer av informasjonen gitt i meldingen.

(2) Når tilbyder har valgt forenklet registreringsordning, skal skattekontoret tildele tilbyderen et identifikasjonsnummer.

(3) *All kommunikasjon mellom skattekontoret og tilbyder i forenklet registreringsordning skal skje elektronisk.*

(4) Departementet kan gi forskrift om hvilke opplysninger den elektroniske meldingen som nevnt i første ledd skal inneholde. Departementet kan også gi forskrift om utforming av forenklet registreringsordning.

Ny § 14-6 skal lyde:

§ 14-6 *Refusjon av merverdiavgift*

Tilbyder i forenklet registreringsordning har ikke rett til fradrag for inngående merverdiavgift etter kapittel 8, men har rett til refusjon av inngående merverdiavgift etter § 10-1 annet ledd.

Ny § 14-7 skal lyde:

§ 14-7 *Sletting*

(1) Tilbyder skal melde fra til skattekontoret når virksomheten opphører eller vilkårene for å benytte forenklet registreringsordning ikke lenger er oppfylt.

(2) Tilbyder skal slettes fra registeret når

- virksomheten er opphørt,
- vilkårene for å benytte forenklet registreringsordning ikke lenger er oppfylt, eller
- tilbyderen gjentatte ganger misligholder pliktene som følger av merverdiavgiftsloven.

(3) Dersom merverdiavgiftspliktig innførsel er falt under den til enhver tid gjeldende beløpsgrensen i § 2-1 tredje ledd uten at virksomheten er slettet i medhold av denne paragrafen, skal tilbyder forbli registrert i minst to hele kalenderår.

(4) Tilbyder som blir slettet i medhold av annet ledd bokstav c, og som fortsatt har avgiftspliktig virksomhet, skal registreres ved representant etter § 2-1 sjette ledd.

(5) Tilbyder som har blitt slettet i medhold av annet ledd bokstav c, skal kunne registreres på nytt når

- tilbyderen etter slettingsvedtaket har fulgt pliktene som følger av merverdiavgiftsloven,
- det må antas at tilbyderen ved ny registrering vil følge pliktene som følger av merverdiavgiftsloven, og
- tilbyderen har oppfylt tidligere betalingsforpliktelser.

(6) Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om vilkårene for sletting og nyregistrering av tilbydere som har blitt slettet.

§ 15-6 overskriften skal lyde:

§ 15-6 *Særskilt omsetningsoppgave mv.*

§ 15-6 tredje til femte ledd skal lyde:

(3) Tilbyder i forenklet registreringsordning skal levere omsetningsoppgave som viser identifikasjons-

nummer, beregningsgrunnlag og beregnet merverdiavgift omregnet til norske kroner. Beløpene avrundes nedover til nærmeste hele krone.

(4) Omsetningsoppgave som nevnt i første til tredje ledd leveres terminvis. Første termin er januar, februar og mars, annen termin er april, mai og juni, tredje termin er juli, august og september og fjerde termin er oktober, november og desember.

(5) Departementet kan fastsette skjema for omsetningsoppgave som nevnt i første til tredje ledd.

§ 15-7 tredje ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Omsetningsoppgave i forenklet registreringsordning skal leveres elektronisk.

§ 15-8 første ledd nytt femte punktum skal lyde:

Oppgavefristen for omsetningsoppgave i forenklet registreringsordning er 20 dager.

§ 15-9 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Beløp som nevnt i § 15-6 tredje ledd oppgis for den terminen betalingen skjedde.

§ 15-10 fjerde ledd skal lyde:

(4) *Tilbyder i forenklet registreringsordning skal føre en oversikt over transaksjoner som omfattes av § 3-30 fjerde og femte ledd. Transaksjonsoversikten skal være tilstrekkelig detaljert til at skattekontoret kan fastslå at merverdiavgiftsberegningen i omsetningsoppgaven er korrekt. Transaksjonsoversikten skal være elektronisk tilgjengelig for skattekontoret innen tre uker etter anmodning. Transaksjonsoversikten skal oppbevares i ti år fra utgangen av det året transaksjonene er gjennomført.*

Nåværende § 15-10 fjerde ledd blir nytt femte ledd og skal lyde:

(5) Departementet kan gi forskrift om plikt til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Departementet kan også gi forskrift om tidspunktet for utstedelse av salgsdokumentasjon og dokumentasjon av uttak, herunder gjøre unntak fra tredje ledd. *Departementet kan i tillegg gi forskrift om hva transaksjonsoversikten som nevnt i fjerde ledd skal inneholde.*

§ 15-11 første ledd nytt sjettede punktum skal lyde:

Fjerde punktum gjelder tilsvarende for tilbyder i forenklet registreringsordning.

§ 15-14 første ledd skal lyde:

(1) Bare den som er registrert avgiftssubjekt eller tilbyder i forenklet registreringsordning, kan oppgi merverdiavgiftsbeløp i salgsdokumentasjon og opp-

lyse i prisangivelse at vederlaget omfatter merverdiavgift.

§ 16-2 tredje ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Første og annet punktum gjelder tilsvarende for opplysninger om tilbyder i forenklet registreringsordning.

§ 18-1 første og annet ledd skal lyde:

(1) Avgiftsmyndighetene kan fastsette beregningsgrunnlaget for utgående merverdiavgift og beløpet for inngående merverdiavgift ved skjønn, herunder rette feil i *et avgiftsoppgjør*, når

- omsetningsoppgave ikke er kommet inn til avgiftsmyndighetene. Oppgave som kommer inn etter at vedtak om skjønn er truffet, anses ikke som innkommet etter denne bestemmelsen,
- mottatt omsetningsoppgave er uriktig eller ufullstendig eller bygger på regnskap som ikke er ført i samsvar med gjeldende regnskapslovgivning, eller
- noen er blitt registrert i Merverdiavgiftsregisteret eller blitt stående registrert uten å fylle vilkårene for registrering, og staten på grunn av dette er påført et avgiftstap.

(2) Fastsetting ved skjønn for mer enn en termin kan foretas samlet, men ikke for et lengre tidsrom enn ett kalenderår. Retting av konkrete poster i *et avgiftsoppgjør* må knyttes til bestemte terminer.

§ 18-3 femte ledd skal lyde:

(5) Første til fjerde ledd gjelder tilsvarende for mottakere og tilbydere som skal levere omsetningsoppgave etter § 15-6.

§ 18-4 første ledd skal lyde:

(1) Vedtak etter § 18-1, § 18-3, § 21-2 og § 21-3 kan endres av skattekontoret og Skattedirektoratet. Det samme gjelder vedtak om registrering eller sletting i Merverdiavgiftsregisteret eller i forenklet registreringsordning når det samtidig er truffet vedtak etter § 18-1 som har direkte sammenheng med registrerings- eller slettingsvedtaket.

§ 20-1 annet og tredje ledd skal lyde:

(2) Når domstolen i søksmål mot staten som gjelder rettigheter og plikter etter denne lov kommer til at *noen* bare skal betale en del av et omtvistet avgiftsbeløp eller bare skal ha tilbake en del av et tilbakebetalingskrav, og det ikke foreligger tilstrekkelige opplysninger til å fastslå det riktige beløpet, skal det i domsslutningen angis hvordan ny fastsetting skal utføres. Kommer domstolen til at et vedtak om grunnlaget for et merverdiavgiftskrav ikke kan opprettholdes på grunn av formelle mangler, skal den henvise

vedtaket til ny behandling av vedkommende avgiftsmyndighet.

(3) Søksmål mot staten til prøving av avgiftsoppgjør må reises innen seks måneder etter utløpet av terminen avgiftsoppgjøret gjelder eller etter at melding om vedtak ble *sendt*. Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16-12 til 16-14. Etter utløpet av søksmålsfristen gjelder likevel fristen i skattebetalingsloven § 17-1 femte ledd i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring.

§ 20-2 tredje ledd annet punktum skal lyde:

(2) *Den vedtaket retter seg mot*, skal varsles om søksmålet.

§ 21-3 annet ledd skal lyde:

(2) *Den som ansvaret etter denne paragraf retter seg mot*, svarer også for medhjelperes, ektefelles og barns handlinger.

II

I lov 10. desember 2010 nr. 71 om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift skal § 3-30 fjerde ledd første punktum lyde:

For fjernleverbare tjenester i form av elektroniske tjenester, herunder elektroniske kommunikasjons-tjenester, oppstår merverdiavgiftsplikten også når tjenesten leveres til andre mottakere enn nevnt i annet

ledd, forutsatt at mottakeren er hjemmehørende i merverdiavgiftsområdet og *tjenesten er merverdiavgiftspliktig ved omsetning i merverdiavgiftsområdet*.

III

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav skal § 9-1 første ledd nytt annet punktum lyde:

Tilbyder i forenklet registreringsordning som nevnt i merverdiavgiftsloven §§ 14-4 til 14-7 skal betale avgiftskravet ved overføring av beløpet til innkrevingsmyndighetenes konto.

IV

I lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring skal § 2 annet ledd nytt annet punktum lyde:

Dette gjelder likevel ikke tilbydere av elektroniske tjenester som leverer omsetningsoppgave som nevnt i merverdiavgiftsloven § 15-6 tredje ledd, og som er bokføringspliktig utelukkende på grunnlag av plikten til å levere omsetningsoppgave etter bestemmelsen her.

V

Endringsloven trer i kraft 1. juli 2011. Del II om endring av endringslov 10. desember 2010 nr. 71 trer likevel i kraft straks.

Oslo, i finanskomiteen, den 10. juni 2011

Torgeir Micaelsen

leder

Dag Ole Teigen

ordfører

